

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN JA MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TULOSNEUVOTTELUIDEN PERUSTEELLA TEHTY SOPIMUS LÄÄNINHALLITUKSEN VUODEN 2004 TULOSTAVOITTEISTA ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON TEHTÄVÄALUEELLA

1. Vuosien 2004 — 2008 strategiset tavoitteet

Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutokset

Kotieläintuotannon keskittyminen suuriin yksikköihin vähentää eläinten akuuttisairaanhoidon tarvetta ja lisää eläinten terveydenhuollon palveluiden kysyntää. Ennaltaehkäisevä terveydenhoito tulee korostumaan maataloustuen irrotessa yhä enemmän tuotantomääristä.

Eläinten hyvinvoinnin kirjaaminen osaksi elintarviketalouden laatustrategiaa korostaa eläinsuojeluksi miellettyjä toimenpiteitä osana ruoan laatua ja turvallisuutta.

Kansainvälisen kanssakäymisen lisääntyessä eläintautien riski kasvaa, mikä asettaa lisääntyviä vaatimuksia tautivalmiussuunnittelulle ja lääninhallitusvetoiselle valmiuseläinlääkärijärjestelmälle.

Eläinten taudit (BSE) sekä eurooppalaisista rehuista ja elintarvikkeista löytyneet vieraat haitalliset aineet (dioksiini, antibiootit) voivat horjuttaa kuluttajien luottamusta myös kotimaiseen elintarvikevalvontaan.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintakokeilut ja alueellisen yhteistoiminnan käynnistyminen edellyttävät aluehallinnon aktiivista osallistumista uudistuksen toteuttamisessa. Alueellisen yhteistoiminnan käynnistyessä resurssipula kuntien ympäristöterveydenhuollon organisaatioissa tuo haasteita myös aluehallinnolle

Muuttuva ja kehittyvä yhteisöläinsäädäntö lisää töitä ja koulutustehtäviä aluehallinnossa.

Lääninhallituksen visio, keskeiset päämäärät ja strategiat MMM:n toimialalla

Visio

Länsi-Suomen läänin alueella eläinten hyvinvoinnin ja terveyden korkea taso takaa elintarvikkeiden turvallisuuden sekä laadun, estää tartunnat ihmisiin sekä edistää kannattavaa kotieläintuotantoa eettiset näkökohdat huomioon ottaen. Koko läänin alueella on tarjolla riittävät eläinlääkäripalvelut kaikkina vuorokauden aikoina.

Päämäärät

- kattavat ja ammattitaitoiset eläinlääkäripalvelut koko läänissä
- suunnitelmallinen terveydenhoito eläinlääkinnän perustyökaluksi
- alueen vapaus vastustettavista eläintaudeista
- kuluttajien mahdollisimman tehokas suoja eläinperäisten elintarvikkeiden aiheuttamia zoonoosi-, vierasainejäämä- ja laatuongelmia vastaan
- tuotanto-, harrastus- ja koe-eläinten lisääntyvä hyvinvointi ja hyvä kohtelu läänin alueella
- eläinten lääkinnessä mahdollisimman vähäiset jäämät ja antibioottiresistenssin välttäminen

Strategia

Valvotaan ja ohjataan kuntien järjestämän eläinlääkintähuollon sekä eläinlääkärien ammatinharjoittamisen lainmukaisuutta.

Valmiuseläinlääkäreiden koulutusta jatketaan ja järjestetään käytännön harjoituksia sekä osallistutaan MMMELO:n ohjauksessa sekä läänikohtaisiin että kansallisiin harjoituksiin.

Varmistetaan eläinlääkäreiden ja teurastamoiden eläintautivalmius valvomalla, ohjaamalla ja kouluttamalla sekä lisätään sidosryhmien tietämystä vastustettavista eläintaudeista.

Tehostetaan helposti leviävien ja TSE-tautien vastustusta.

Osallistutaan tuotantoeläinten terveydenhuoltojärjestelmän käynnistämisen ohjaamiseen ja järjestelmän kehittämiseen eläinlääkinnän perusvälineenä.

Mukautetaan työskentely (yhteistyö, työtavat) keskus- ja aluehallinnon muutoksiin.

Kuluttajien suojaamiseksi elintarvikehygieenisiltä vaaroilta tuetaan, valvotaan ja ohjataan erityisesti elintarvikevalvonnan voimavarojen suhteen heikkoja kuntia.

Ohjataan kuntia tehostamaan hygienialain mukaisten laitosten valvontaa.

Valvotaan ja ohjataan paikallista eläinsuojelutyötä sekä eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua edistävää toimintaa.

Huolehditaan eläinsuojelulaissa suoraan lääninhallitukselle osoitetuista lupahallintoon ja valvontaan liittyvistä tehtävistä.

Ohjataan ja valvotaan eläinten lääkitystä niin hallituksi, että voidaan mahdollisimman tehokkaasti estää antibioottiresistenssin kehittyminen sekä lääkkeitä joutuminen elintarvikkeisiin ja ympäristöön.

Suoritetaan SM:n toimeksi antama peruspalvelujen arviointi.

2. Vuoden 2004 tulostavoitteet

Keskeiset kehittämishankkeet vuonna 2004

(Vuoden 2004 talousarviossa lääninhallituksille eläinlääkinnän osalta asetetut tulostavoitteet lihavoituna kursivilla)

ELÄINLÄÄKINTÄ

Valmiuksia tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisyyn ja vastustukseen tehostetaan maatalous- ja elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi

- Läänineläinlääkärit osallistuvat resurssien mukaan tarttuvien eläintautien koulutustilaisuuksiin.
- Laaditaan uudet lääninvalmiussuunnitelmat sen jälkeen, kun MMM ELO:n ohje on käytettävissä.
- Valmiuseläinlääkäreille järjestetään läänikohtaista koulutusta, johon ELO:n tulisi osoittaa määräraha toimituspalkkioasetuksen mukaisten tuntikorvauksien maksamiseen.
- Järjestetään koulutusta kaikille virkaeläinlääkäreille.
- Osallistutaan lääninhallitusten tulostavoitteiden kannalta merkityksellisten yhteistyötahojen tilaisuuksiin, joissa kerrotaan tarttuvista eläintaudeista, niiden torjunnasta ja valmiussuunnittelusta eläintautien varalta.
- Ohjataan teurastamoita varautumaan toiminnassaan tarttuviin eläintauteihin huomioiden erityisesti, että sairasteurastuksen loppuessa voi teurastamoihin ja teurastuspaikkoihin kohdistua tautipaineita.
- Huolehditaan TSE- seurantaohjelmien toteutumisesta valvomalla näytteenottoa, eläinten merkintää, rekisteröintiä sekä siirtorajoituksia.
- Varmistetaan siipikarjan salmonellavalvontaohjelman toimivuus.
- Osallistutaan tuotantoeläinten terveydenhuoltotyön ohjaukseen ja seurantaan.

Eläinten sivutuotteiden käsittelyn ja hävittämisen valvontaa laajennetaan ihmisten ja eläinten terveyden turvaamiseksi

- Muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden käsittelyä, käyttöä ja hävittämistä ohjataan sivutuoteasetuksen ja uusien soveltamisohjeiden mukaisesti.
- Koulutetaan ja ohjataan paikallisia valvontaviranomaisia sivutuotevalvonnassa

- Varmistetaan, että itsestään kuolleet eläimet ja hävitettäväksi määrätty aines eivät joudu eläinten ravintoketjuun.
- Tehostetaan valvontaa koko eläinten sivutuoteketjussa.
- Erityisesti valvotaan sivutuotteiden käsittelyä teurastamo- ja teurastuspaikkakäyntien yhteydessä.

Lääninhallitukset valvovat ja ohjaavat lääkkeiden käyttöä eläimille ja osallistuvat eläimistä saatavien elintarvikkeiden vierasainevalvontaan

- Tuotantotiloilla selvitetään kaikki lääkejäämälöydökset elintarvikkeissa tai niiden raaka-aineissa.
- Toimitaan vierasaine-asetuksen mukaisesti, jos tuotantotila toistuvasti luovuttaa kulutukseen elintarviketta, jossa todetaan laitton lääkeainejäämä.
- Valvotaan eläinlääkäreiden työssään käyttämiä lääkkeitä ELO:n ohjeiden mukaan sekä selvittämällä myös muutoin lääninhallituksen tietoon tulleet epäilyt väärinkäytöksistä.
- Tarkastetaan ELO:n arpomalla valitsemien eläinlääkäreiden lääkekäyttö ja lääkekirjanpito.

Eläinsuojeluvalvonnan auditointeja jatketaan laajassa mitassa ja valvonta kohdistetaan erityisesti vasikoiden eläinsuojeluvaatimusten noudattamiseen tiloilla

- Lisätään vasikoiden hoitoon ja olosuhteisiin kohdistuvaa valvontaa opastamalla kirjallisesti ja koulutustilaisuuksissa kunnaneläinlääkäreitä, muita viranomaisia ja sidosryhmiä.
- Varmistetaan EU-eläinsuojelutarkastusten suorittaminen kaikilla arvotuilla maataloilla ja erityisesti 10-15%:ssa alueen kanaloita.
- Lisätään EU-eläinsuojelutarkastusten auditointeja ELO:n antamien ohjeiden mukaisesti.
- Tehostetaan ammattimaisten ja eläintenpitopaikkojen rekisteröintiä aktivoimalla kunnalliseläinlääkäreitä asiassa.
- Eläinkuljettajarekisteriä ATK-pohjaisena täsmennetään eläinkuljettajalupien tietojen osalta ja eläinkuljettajia sekä teurastamoja opastetaan eläinkuljetuslainsäädännön muutoksesta.

Parannetaan teurastamoiden ja eläinkuljetusten eläinsuojeluvalvontaa sekä erityisesti eläinten kuormasta purkamisen valvontaa

- Teurastamo- ja teurastuspaikkakäyntien yhteydessä tarkastetaan myös tarkastuseläinlääkäreiden tekemä eläinsuojeluvalvonta (eläinkuljetukset, eläintenpito teurastamoiden eläinsuojissa, tainnutukset). Teurastuspaikoissa on pääpaino tainnutusten valvonnassa ja teurastamoissa eläinten kuljetuskuntoisuuden arvioinnissa, jossa sairasteurastuksen loppuessa voi ilmetä lisävalvonnan ja ohjeistuksen tarvetta.

PERUSPALVELUJEN ARVIOINTI

Suoritetaan SM:n toimeksi antama peruspalvelujen arviointi eläinlääkintähuollon osalta MMM:n ohjauksessa ja elintarvikevalvonnan osalta EVI:n ohjauksessa.

ELINTARVIKEVALVONTA

Elintarvikevalvontaa koskevan tulossopimuksen lääninhallitus tekee Elintarvikeviraston kanssa (Elintarvikeviraston kirje 3017/44/03). Kopio sopimuksesta liitteenä 1.

3. Voimavarat

Toiminnan rahoitus ja henkilöresurssit

Läänineläinlääkärin tehtävien suorittamiseen on Länsi-Suomen lääninhallitus varannut yhteensä noin seitsemän (7,2) läänineläinlääkärin henkilötyövuotta ja sitä vastaavan määrärahan palkkaus- kustannuksiin. EVI:n tulossopimuksen mukaisesti tehtäviin käytetään tästä noin 0,5 htv pääosan henkilötyövuosista jakaantuessa tämän tulossopimuksen mukaisten ja lakisääteisten tehtävien

sekä muiden tehtävien kesken. Lisäksi lääninhallitus on varannut tukitoimintaan 3,5 henkilötyövuotta (hallinto- ja toimistopalvelut).

Muut voimavarat

Lääninhallituksen kehyksestä on käytössä toimintamäärärahoiksi 45 000 euroa

Ministeriö varaa määrärahan kunnaneläinlääkäreille tämän sopimuksen tulostavoitteiden toteuttamiseksi järjestettävästä koulutuksesta aiheutuneiden kustannusten suorittamiseen siten kuin siitä erikseen sovitaan.

4. Seuranta ja raportointi

2/3-vuoden eli elokuun lopun tilanne raportoidaan syyskuun loppuun mennessä. Se sisältää alkuvuoden toteutuksen ja ennusteen vuoden loppuun.

Toimintakertomus/loppuraportti vuodesta 2004 raportoidaan maaliskuun loppuun mennessä vuonna 2005.

Lääninhallitus selvittää syyt merkittäviin poikkeamiin välittömästi.

Maa- ja metsätalousministeriössä   päivänä   kuuta 2004

Juha Korkeaoja
Maa- ja metsätalousministeri

Matti Aho
Osastopäällikkö

Länsi-Suomen lääninhallituksessa   päivänä   kuuta 2004

Rauno Saari
Maaherra

Pekka Paatero
Länsi-Suomen läänin sosiaali- ja terveysneuvos

LIITE   Lääninhallituksen ja Elintarvikeviraston välinen tulossopimus 2004